

# SLOVENE.

## Političen list za slovenski narod.

**Re počti prejemnik velja:** Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
**V administraciji prejemnik velja:** Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinno in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 61.

V Ljubljani, v sredo 15. marca 1893.

Letnik XXI.

### Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

(Dalje.)

#### 9. Hrenov spomenik.

Resolucijam o katoliškem življenju dodana je bila še le v konečnem odsekovem zborovanju nova resolucija, v kateri prvi slovenski katoliški shod blagoslovja spomin škofa Tomaža Hrena, ki je pred 300 leti ljubljansko škofijo rešil luteranstva ter s tem v daljni preteklosti omogočil prvi slovenski katoliški shod in v znak svoje hvaležnosti izraža shod željo, da bodi katoliškim Slovencem sveta dolžnost, da postavijo temu velezaslužnemu možu dostojen spomenik v ljubljanskem mestu.

Ko smo to slišali, prišlo nam je na misel — in tukaj se še bolj podá — kar nam je njega dni rekel duhoviti naš profesor o slavljenju Valvazorja: „Wohl ein später Ausbruch der Dankbarkeit!“ Kdo je vendar to srečno misel v sebi rodil, povejte nam, da se mu odkrijemo in globoko priklonimo! Kdo se je spomnil, da tudi braniteljem naše vere dolžujemo hvaležnost?

Hren, za onimi, ki so zemlji slovenski sv. vero prinesli, največji njen dobrotnik, Hren — rešitelj naše domovine in naš apostelj — je preveč pozabljen. Kaj je tedaj primerniše, kakor da prvi katoliški shod na Slovenskem, slovesna manifestacija katoliške vere in zavesti med Slovenci, v imenu cellega naroda slovesno izreka zahvalo možu, kateremu gre zasluga, da smo še katoličani?

Komu gre prej spomenik postavljati, kakor njemu? In če zdaj češki narod, v katerega se je liberalisem že tako globoko zajedel, stavi spomenik verskemu odpadniku, ki je toliko rojakov za seboj v razkol potegnil in provzročil bratomorne vojske — pokažimo Slovenci, da nam je edino zveličalna vera še vedno nad vse sveta in draga in proslavimo spomin rešitelja prave vere naše!

Vendar spomenik iz kamena in bron je mrtva in mrzla reč. Mi nimamo veliko denarja; biti mo-

ramo praktični ter vsak krajecar modro obrniti in obrestonosno naložiti. Zato hvalimo in odobravamo misel gospoda župnika Puca, da ta spomenik bodi delo, ki bo delo Hrenovo — ohranjenje svete vere — nekako nadaljevalo, po njegovih mislih katoliško učiteljsko semenišče. To je praktična in vse hvale vredna misel. Mi jo spreminjamo samo v toliko, da to ne bodi katoliško učiteljsko semenišče, ampak katoliška gimnazija!

Kriva vera je pretila preplaviti slovensko zemljo ob Hrenovem času. Krivoverski, bolje brezverski liberalizem ali liberalno brezverstvo se hoče v naših dneh udomačiti med nami. Kakor so takrat krive vere prvi privrženci in najtrdnjša podpora bili omikanci, tako so zdaj isti pri nas do malega skoro vsi verski indiferentisti, in ti s svojim vplivom — po knjigah, časnikih in zgledih — uvajajo verski indiferentizem, to je nevero, med naše ljudstvo. Katoliška gimnazija (v vseučiliščem vred) nam bo vzgojila kandidatov za katoliško-verno inteligenco, in ta bo zopet s svojim vplivom utrjevala versko prepričanje v našem narodu. Katoliška gimnazija bo najbolj v smislu dela Hrenovega.

Leta 1897 bo 300 let, kar je Tomaž Hren prišel v roke pastirsko palico ljubljanske škofije in z apostolsko gorečnostjo jel preganjati luteranstvo. Če bomo že skoro vsakega vrabca smrtno obletnico praznovali, te pomenljive obletnice ne smemo pustiti iz nemar! Takrat, ako ga že ne zvršimo, mu vsaj začnimo — postaviti spomenik!

### Državni zbor.

Z Dunaja, 14. marca.

#### Posebna razprava državnega proračuna

je bila danes dovršena. Dr. Laginja je vladi priporočal, da naj se ozira na siromaštvo Istre, ki je ena najrevnejših in doslej najbolj zanemarjenih

dežel in ne more zmagovati troškov za zemljiško-odvezni zaklad. Ob koncu preteklega leta znašal je dolg omenjenega zaklada državi okoli 360.000 gld., ako pa država dovoljuje nekaterim zemljiškim zakladom nevratljive podpore, je gotovo prav in pravično, da se usmili tudi uboge Istre in ji odpusti gori omenjeni dolg, kar bi za državo ne bilo občutljivo, pač pa neizmerno koristno za prebivalstvo. Zato predlaga resolucijo, v kateri vladi priporoča, da naj v pretres vzame to zadevo. Resolucija bila je zadostno podpirana in v poročanje izročena budgetnemu odseku.

Drugi govornik bil je Biankini, ki je razpravljal brodarstvo v Dalmaciji in očital vladi, da to nekaj jako sloveče brodarstvo čedalje bolj propada, ker se zanj že veliko let sem ni prav nič zgodilo ali dovolilo. To reč je v prejšnjih letih razpravljaj poslanec Borčić boljše in temeljiteje, ali Biakini takrat še ni bil poslanec in misli, da je še le on to reč spravil na dan.

Ostale točke državnega proračuna bile so sprejete brez posebnih razprav.

#### Davkarski in obrtni odsek.

Druga in tretja točka dnevnega reda bila sta predloga davčnega in obrtnega odseka, da naj bosta ta dva odseka permanentna, to se pravi, da smeta zborovati tudi po zaključenju državnoborskega zasedanja, ker sicer ne moreta rešiti obširnih predlogov, ki so jima izročeni v pretresanje. Gledé davčnega odseka obveljal je dotični predlog brez posebnega ugovora.

Obširna razprava pa se je vnela o permanenci obrtnega odseka, pri kateri se je oglasilo šest govornikov. Prvi med njimi je bil levičar Schwab, ki je priporočal splošno preosnovo obrtnega zakona in v ta namen zahteval sklicanje ankete. Drugi govornik je bil Schneider, ki se je potozal za obrtnike in priporočal, da naj se zbornica ozira na njihove prošnje in jim da priliko, v enketi povedati svoje mnenje! Tretji prišel je na vrsto poljski po-

### LISTEK

#### Kratek kažipot

za udeležence

#### slovenskega romarskega vlaka v Rim

porodom

#### škofovske petdesetletnice svetega očeta papeža Leona XIII.

#### 4. Dnevni red v Rimu.

(Dalje.)

Lateran: S. Giovanni in Laterano. „omnium urbis et orbis ecclesiarum mater et caput“, mati in glava vseh cerkv na svetu. Tu je bila palača starorimske plemenite družine Lateranov. Plavej Lateran se je udeležil neke zarote proti grozovitemu cesarju Neronu, bil usmrten, a njegovo posestvo je prešlo v last cesarjev.

Od tu razgled na Palatin, kjer so rimski cesarji izdajali ukaze proti kristijanom, in na kolosej, kjer je tekla kri za zmago križa. Cesar Konstantin je to palačo daroval papežu sv. Silvestru ter sezidal cerkev v dvorišču te palače. Cerkev je zrušil potres

leta 896, papež Sergij III. zopet zgradil, pozneje dvakrat pogorela.

Leta 1650, za časa Inocenca X., je bila razširjena in popravljena, pročelje zgotovljeno od Klemena XII. leta 1734, kor je pričel graditi papež Pij IX., dokončal leta 1887 Leon XIII. Od stare bazilike ni skoro nič ostalo. V palači poleg bazilike je stanovalo 161 papežev, v baziliki počiva 23 papežev. V Lateranu je bilo pet občnih koncilijev, odtod so bili poslani prvi oznanovanci sv. vere med Nemce, Angleže in Slované. Nad velikim oltarjem v ciboriju glavi sv. Petra in Pavla, nad oltarjem sv. Rešnjega Telesa miza zadnje večerje; v cerkvi se hranita dva velika kosa sv. križa in mnogo svetih ostankov. Oltar sv. Rešnjega Telesa, najdragocenejši v Rimu, v srednji ladiji kipi vseh apostolov, v koru krasni mozaiki, tla od mozaika iz leta 1420, položil Martin V., čegar truplo počiva pred konfesijo velikega oltarja.

Med kapelami v stranskih ladijah je najznamenitejša prva na levi strani od glavnih vrat, posvečena sv. Andreju Corsini, zgrajena leta 1734 od Klemena XII. iz družine Korsinijev, na oltarju podoba svetnikova od mozaika, na jedni strani grob papeža Klemena XII., na drugi kardinala Nerija Corsini;

na desni strani druga kapela družine Torlonia z dragocenimi okraski.

Znamenito samostansko dvorišče (chiostro) iz 12. stoletja z mnogimi ostanki iz stare cerkve. Z balkona na pročelju so papeži na Vnebohod dajali blagoslov, kakor pri sv. Petru na veliki četrtek, o Veliki noči in sv. Petra in Pavla dan. Na desni pri stranskem vходу v baziliko baptisterij, jedna najstarejših krstnih kapel v Rimu.

Vredno si je ogledati, ako čas dopušča, zbirko raznovrstnih spomenikov v lateranskem muzeju v palači poleg bazilike; ta palača je ostala lastnina papeževa. Sredi trga največji obelisk v Rimu, 45.5 m visok, iz rudečega granita, na povelje cesarja Konstantina iz Heliopolisa pripeljan v Rim in postavljen v cirkusu (Circus Maximus), papež Sikst V. ga je dal prepeljati na sedanje mesto.

Scala santa: Za lateransko palačo so sv. stopnice (scala santa), po katerih je šel bičani Odršenik in bil od Pilata predstavljen Judom. Spodaj kipa „Juda izdà Kristusa“ in „Ecce homo“; po 28 stopnicah v lesenih okvirih se gre klečé in moleč; pod odprtini vidijo se pod steklom krvave kaplje Odršenikove. Na vrhu „Sanctum sanctorum“, kapela, v kateri so glava Kristusova, bajé od sv. Luke, glave sv. Neže, sv. Praksede in drugih svet-



lanec Czaykowski, ki je nasprotoval odsekovim predlogom ter priporočal preložitve ustne ankete do jeseni.

Češki poslanec Adamek je zavračal Schwabov predlog, o katerem je opozarjal, da nikakor ne gre, danes sklepati o njem, ker je samostalen predlog, ki mora priti še le v prvem branju na dnevni red. Če se pa ta del Schwabovega predloga izloči, ostane v njem še ena enketa, zaradi katere pa postava ne dopušča, sklicevati permanentnega odseka. Češki poslanci hočejo vselej pomagati, kadar gre za zboljšanje slabih obrtniških razmer, zato bodo glasovali tudi za ustno enketo in za permanentno obrtnega odseka.

Za Adamekom govoril je dr. Lueger, ki je najprej zavračal Schwaba, češ, da gospodska zbornica nikdar ne bi mogla pritrditi njegovemu predlogu. Potem je obsojal enketo, rekši, da od nje ni pričakovati nobenega uspeha, da si hočejo z enketai sploh le pomagati iz zadreg, da bi morali pa poslanci sami vedeti, kaj je njihovim volilcem treba. Ako pa se že sklone enketa, potem morajo pritrditi tudi permanentci, ker je pri skrajšani budgetni razpravi (veselost!) poslanecem nemogoče, pečati se še s kako drugo rečjo. Steinwender je priporočal poslanecem, da naj sprejmo odsekov nasvet in glasujejo za permanentno, ker je nujno potrebno, da že skoraj v pretres pridejo premnogi predlogi glede raznih prememb obrtnega zakona in da se poizvedo želje in potrebe obrtnikov samih. Vprašal je pa tudi gospoda ministra, kako vlada sodi o tem nasvetu obrtnega odseka in ali bode pritrdila permanentci? Trgovinski minister markez Bacquehem je odgovarjal, da vlada sklepanje o permanentnem odseku prepušča svobodnemu sklepanju visoke zbornice; če pa večina sklone permanentno obrtnega odseka, ji bode pritrdila tudi vlada.

Jaworski je v imenu poljskega kluba zagovarjal predlog Czaykowskega in oporekal permanentci, Siegmund pa jo je zagovarjal in se hvalil, da je njegova stranka pokazala skrb za obrtnike, da je sprožila tudi še druge sploh koristne predloge, da naj torej zbornica pritrdi Schwabovemu predlogu.

Za njim je obveljal konec razprave in je bil Exner izbran za glavnega govornika, ki je priporočal permanentno obrtnega odseka in sprejem predlogov, kakor jih v odsekovem imenu nasvetuje poročevalec. Schwabov predlog bi v nevarnost spravil celo to reč, zato naj ga zbornica odkloni. Po končni besedi poročevalca dr. Ebenhoeha bil je predlog Czaykowskega odklonjen. Zanj so glasovali le poljski poslanci, kar je umevno, ker imajo v Galiciji jako malo industrije in obrtništva. Ravno tako bil je odklonjen predlog Schwabov s 131 proti 42 glasovom; obveljal pa je odsekov predlog z vsemi glasovi proti glasovom poljskih poslancev. Permanentni odsek štel bo 18 članov. Konečno je obveljal še predlog Luegerjev, da naj obrtni odsek predloge o prememb obrtnega zakona v prihodnjem zasedanju o takem času predloži zbornici, da bode mogoče jih pretresati in rešiti pred koncem zasedanja.

nikov. Pij IX. je še dan pred zasedanjem Rima leta 1870 obiskal to svetišče, zadnjič v svojem življenju.

S. Croce in Gerusalemme: Prvotno baziliko zgradil cesar Konstantin, sv. Helena je dala sem prepeljati iz Jeruzalema dragocene ostanke: les sv. križa, 1 žebelj sv. križa, 1 trn iz sv. krone in napis na križu. Tla kapele sv. Helene so pokrita s prstjo Kalvarije. Pod velikim oltarjem trupli sv. Cezarija in Anastazija.

S. Maria Maggiore (Marija Snežnica): Prelepa bazilika zgrajena za papeža Liberija okoli leta 360 na Eskvilinu, ki je bil v jutro 5. avgusta čudežno pobeljen s snegom. Ker je največja Marijina cerkev v Rimu, imenuje se navadno „S. Maria Maggiore“; ima najvišji zvonik v Rimu iz 14. stoletja. 36 krasnih slopov je še iz stare bazilike, istakto mozaiki v srednji ladiji, prelepa mozaična tla, deloma iz 12. stoletja, leseni strop iz leta 1500, pozlačen s prvim zlatom iz Amerike.

Na slavoloku mozaiki iz leta 432 v spomin odločbe koncilija v Efezu proti Nestoriju, mozaiki v apsidi predstavljajo Marijo, sv. Petra in Pavla, sv. Janeza Kr. in Evangelista, sv. Frančiška in Antona. Pod velikim oltarjem ostanke sv. Matije in drugih mučencev.

Na desni strani oltarja kapela Siksta V. z ol-

Naslednja točka dnevnega reda je bila trgovinska pogodba s Srbijo.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 15. marca.

**Državni zbor.** Ker se je debata o proračunu poljedelškega ministerstva vlekla kakor morska kača, se je že mislilo, da bode morda državni zbor zboroval še po Veliki noči. Sedaj je pa vendar že gotovo, da zborovanje preneha do jeseni. Podpredsednik zbornice Chlumecky je že pozval poslance, da volijo delegate. Včeraj je bilo v državnem zboru posvetovanje o trgovski pogodbi s Srbijo, in pa o tem, da se davčni odsek proglasi za permanenten. V petek se pa začne debata o finančnem zakonu, ki bode trajala najmanj dva dni. Člani velicnih strank pri finančnem zakonu ne bodo dosti govorili, ker so že imeli v generalni in podrobni proračunski debati priliko vse povedati. Mladočehi in pa protisemitje bodo pa najbrž poskusili obnoviti nekako generalno budgetno debato. Drugi teden bode državni zbor se posvetoval o zakonu proti ponarejanju živil in o uredbi stavbenega obrta in nekaterih železniških stvarih. Posebno o uredbi stavbenega obrta utegne še nastati huda debata. V tej stvari se ne vjemajo koristi malih obrtnikov in velikih podjetnikov. Interese prvih bodo zagovarjali konservativci, interese poslednjih pa liberalci. Če bodo govorniki le preveč govorili, še ta stvar utegne ostati celo nerešena, ker hode zmanjkalo časa.

**Mladočehska politika.** „Le počakajte, ko bomo imeli večino mandatov v državnem zboru, bodele videli, kaj premoremo!“ Tako so se bahali Mladočehi pred dvema letoma ob času volitev v državni zbor. Staročehi niso dosegli za narod ničesar, nikoli odločni, niso poznali narodnih koristij, niso imeli take važnosti, kakor bi se za češki narod spodobila. Staročehi so le škodovali, bili so izdajice, ker so svoj narod izdali s češkonemško spravo. — Sprava se je natisnila, v mladočehskem smislu razložila in romala v več kot 40.000 iztisih po Češkem delat radikalni stranki propagando ter pripomagat Mladočehom k zmagi. Res, ugrabili so vse mandate razun dveh, imajo toraj v državnem zboru ne samo večino, marveč vso oblast v rokah, in — nasledki? Bodele videli kaj premoremo! Niso napolnili se strahom in trepetom naših sovražnikov, liberalnih Nemcev, kakor so se bili upali, niso se oni pred njimi priklanjali ter jih ponižno prosili za pomoč, kakor so se bili domišljali. Stremayer in njegov ukaz dobro tolmači Nemcev strah. Tudi niso prisilili vlade, da bi bila nam bolj naklonjena: niso spolnili svojih obljub, s katerimi so takrat volilce vabili, — niso dosegli ničesar, kar bi nam v resnici koristilo. — Alfons Štastný piše o njihovih predobitvah v svojih „Selských Novinách“: „Naša češka politika je danes enaka babilonski zmešnjavi. Vprašajmo, kogar hočemo, kam prav za prav hitimo, in nihče nam ne vé dati ugodnega odgovora. Ne vémo kaj hočemo in kako bi isto hoteli. Kolikor glav, toliko mislij; drug gleda drugega nezaupljivo in stranke rastejo iz tal kakor gobe po dežju. Tako se vedemo

tarjem sv. Rešnjega Telesa, vhod v kapelo, kjer so bile shranjene jaslice Odrešenikove, grobna spomenika Siksta V. in Pija V. Na levi strani velikega oltarja je „cappella Paolina“, katero je zgradil Pavel V. iz rodu Borghese. Vse stene so obložene z najdragocenejšimi kamni, na levi strani počiva Pavel V., na desni Klémen VIII. Posebno dragocen je oltar, nad katerim je mnogočedečna podoba Matere Božje, proizročila od sv. Luke. Freske ob oknih od Gvida Reni-ja. V kapeli „del Crocifisso“ na desni Jezusove jaslice v stekleni posodi, okovani s srebrom.

S. Prassede: Sedanja cerkev zidana leta 820 od papeža Paskala, ima tri ladije z 22 slopovi in zanimive mozaike iz 9. stoletja. V konfesiji počiva sv. Prakseda in ostanke mnogih mučencev. V drugi kapeli na levi je stol sv. Karola Boromeja in miza, na kateri je hranil reveže. Znamenita je kapela sv. Zenona, ker je tu shranjen 65 cm visok steber, na katerem je bil Jezus bičan; steber je kardinal Colonna leta 1223 pripeljal iz sv. dežele; pod oltarjem truplo sv. Zenona in Valentina.

S. Martino ai Monti: Na mestu stare cerkve je papež Simah koncem 5. stoletja zgradil to cerkev, leta 1650 je bila popravljena. Znameniti stari spomeniki.

(Dalje sledi.)

ozir onega velikega cilja, ki smo si ga v zadnjem času postavili, ozir pridobitve samostojnosti čeških dežel. Neznansko veselje je to za naše državno pravne sovražnike! Njim ni treba še s prstom ganiti zoper naše težnje, mi se uničimo sami se svojimi težnjami vred v svojem Babilonu.“ Dobro je pogodil mož mladočehsko politiko! Govori tudi o češkem državnem pravu, na katero se naši zastopniki sklicujejo in pravi, da se s njim nobeden časopis ne peča, da ne vé ne ljudstvo, ne oni sami, v čem ono obstoji in kako bi se doseglo. — Posebno je odprl Štastný oči mladočehskim volilcem, ko govori o neumorni delavnosti naših „ognjevitih“ poslancev: „Mislijo, da so storili za narod vse, če sedijo doma v svojih pisarnah ali v sredi svojih družin ter gredo le gotove dneve na Dunaj, da prejmejo plačilo za svoj „trud.“ Tako se vodi naša politika.“ — Tudi v tem se odlikujejo Mladočehi pred Staročehi: Staročehi so hodevali v državni zbor ter prejemale desetake zato, Mladočehi jih sicer tudi prejemale — a toliko se ne trudijo — raje doma ostanejo. Vzlic temu pa govori mladočehsko glasilo o nezaslišanih uspehih sedanjih poslancev. Res znameniti so uspehi Mladočehov; nekdanjo, nam prijazno desnico so razbili, glasujejo z liberalno levico, gredo z njimi eno pot in skoraj bi bili z njimi sklenili kmalu novo spravo: mladočehskonemško. Radovedni smo, bi-li bila boljše od prve ali pa celo — slabše.

**Mladočehski shod** v Brnu je bil v nedeljo. Govorila sta dr. Gregr in profesor Masaryk in se je tako nekako kazala sloga mej radikalc in realisti. Dr. Gregr je najprej naglašal slovansko vzajemnost. Potem pa kot pravi liberalci kričal, da se pod cerkveno pretvezo hoče delati razpor mej češkim narodom. To se je pač najmanj spodobilo dr. Gregru, ko je vendar znano, da je on tisti, ki že dolgo let dela največji razpor mej Čehi. Laskal se je pa potem nižji duhovščini in hvalil njen narodni čut. Zakaj je vodja mladočehske stranke to storil, ni težko pogoditi. On dobro pozna vpliv nižje duhovščine na ljudstvo in se jej naravnost neče zameriti, da bi ne delala proti Mladočehom pri volitvah. To Gregrovo laskanje pač ne bode dosti pomagalo. Duhovščina bode že pri volitvah storila svojo dolžnost in priporočala prave katoliške in narodne može. Kaki katoličani so pa Mladočehi, so že sami večkrat pokazali. Dr. Gregr je potem govoril o češkem državnem pravu in pozivljaj, da se vsi Čehi zbero okrog mladočehske zastave, ker le tako bode mogoče češko državno pravo doseči. Masaryk se je pa v svojem govoru bolj pečal z moravskimi zadevami. Rekel je, da se baš na Moravskem kaže, koliko je vlada naklonjena Čehom. Dunaj po Brnu vpliva na Moravsko. Ko dobé Čehi večino v moravskem deželnem zboru, se bodo tudi razmere zastran češkega državnega prava zdatno zboljšale. O dunajskih punktacijah je rekel, da je njih velika napaka, da se ne ozirajo tudi na Moravsko. Kar se dovoli Češki, mora se dovoliti tudi Moravski in Sleziji. Pred vsem je pa potrebno, da se povzdigne češko šolstvo. Osnuje naj se češko vseučilišče na Moravskem in pa češke stolice na tehniški visoki šoli v Brnu. Govornik vidi največjo oviro, da Čehi ne pridejo na Moravskem do večje veljave, v ponemčenih mestih. Priznati moramo, da je Masaryk govoril zmerno in stvarno in pokazal veliko politično zmožnost in previdnost. Njegov govor je napravil zatorej tudi najboljši vtis.

**Državnozborna dopolnilna volitev v Opavi.** Pri dopolnilni volitvi v Opavi je v državni zbor voljen liberalci Demmel z neznatno večino. Zanj je odločila trgovska zbornica. Od mestnih volilcev je pa večina bila za nemškonarodnega kandidata Pommerja pri ožji volitvi. Volilna agitacija je bila jako huda od obeh strani. Pri ožji volitvi so Čehi in konservativci baje dali svoje glasove Pommerju, ko njih kandidat ni prišel v ožjo volitev. V liberalnih krogih je seveda veliko veselje zaradi ugodnega izida volitve. Nacijonalc se pa seveda hudujejo nad trgovinsko zbornico, ki je nekako zavetišče liberalizma. Govori se, da so za liberalce delali nekateri visoki uradniki.

**Rusija in Bolgarija.** V Peterburgu so iztaknili zopet dlako v jajcu. Po mnenju nekaterih ruskih krogov, še nikakor ni dognano, če se bolgarski prestol more podedovati, ali se mora vsak novi knez voliti. Berolinski dogovor o tem nič prav določnega ne pove. Določuje samo, da kadar se prestol izprazni, narod voli novega kneza, katerega morajo potrditi velevlasti. V tem je zmislu ruska vlada poučila svoje zastopnike pri velevlasteh. Da je tako



tolmačenje krivično, to pa najbolje dokazuje bolgarska ustava, ki vreja prestolonasledstvo. Ta ustava je celo rusko delo in priznavali so jo celo ruski generali, ko so ministrali v Bolgariji. Pa tudi izjava ruske vlade proti spremeni bolgarske ustave, to jasno dokazuje. Kakšen pomen bi pač imelo vse rusko ugovarjanje proti spremeni bolgarske ustave, ko bi naslednik Koburzanov ne imel pravice do bolgarskega prestola. V tem slučaju bi bilo pač popolnoma vsejedno, v kateri veri se vzgaja Koburzanov sin. Vse te ruske mehancije le dokazujejo, kako radi bi Rusi našli kako pot, da si prisvoje Bolgarijo, kakor kak srednjoazijski hanat.

**Panamski škandal.** Francoska policija je sicer dobila Artonovo beležnico, ali ž njo ni nikomur nič pomagano. Niti policija niti sodišče se ne izpozna. V njej se nahajajo imena mnogih parlamentarcev in drugih oseb. Pri največ imenih so kake številke, o katerih se pa ne ve, kaj da pomenjajo. Poslance in senatorje, katerih imena so zapisana v tej knjižici, zaslišalo je sodišče, ali to zaslišanje ni imelo najmanjšega uspeha. Na podlagi te beležnice se pa zatožba ne more naperiti še proti nikomur. Knjigo s čeki, v kateri so pa imena podkuplencev, pa ima Arton še pri sebi. Dokler policija te knjige nema v rokah, ne more tudi sodišče ničesar posebnega ukreniti. — Pred sodiščem je bivši pravosodni minister odločno oporekel, da bi bilo resnica, kar je izpovedala gospa Cottu. Pri svojih izpovedbah in pa pri izpraševanju z drugimi pričami in izpraševanju državnega pravdnika je pa Bourgeois večkrat prišel v zadrego. Pokazalo se je, da se njegove izpovedbe ne vjemajo popolnoma z resnico.

## Socijalne stvari.

### Naše železnice.

Govor gosp. poslanca kanonika Karola Kluna v drž. zboru dne 7. marca.

V.

Imel sem priliko, na lastne oči se prepričati, in vsak gospodov, ki je že kdaj potoval po južni železnici, mi bode pritrdil, da je osobje dobro disciplinovano in skoro povsod jako uljudno. Izjeme so povsod, torej tudi pri južni železnici, ali iz izjem se ne sme sklepati na celoto. Sicer pa vemo, da baš iz tega osobja izhajajo najznamenitejši železničarji ne le v Avstriji, temveč tudi v inozemstvu.

Kaj more torej biti povod tem interpelacijam in tem napadom?

Dalo se je razumeti, da ima proti južni železnici začeta parlamentarna in izvenparlamentarna borba namen pospešiti poddržavljenje južne železnice. Jaz sem za poddržavljenje in se vjemam v tej točki popolnoma s tem, kar je nedavno moj cenjeni tovariš in somišljenik v tej zbornici o tem povedal; toda to mi ni prav jasno, kako naj bi ti napadi pospešili poddržavljenje. Pogoji za poddržavljenje navedeni so vendar v koncesiji južne železnice in vlada ima še dve leti na razpolago, da dotična pogajanja začne in jih izvrši.

Morda se hoče vlada siliti, da še pred tem časom skuša južno železnico poddržaviti? Za to bi pa bilo treba kaj dovoliti južni železnici, in ti napadi gotovo ne bodo nagibali južne železnice, da bi za pičico odstopila od v koncesiji določenih pogojev in napadovalec na ljubo odstopila od svojih pravic.

Ce bode pa kupna cena južne železnice še ob pravem času za poddržavljenje jako visoka, bi se pri prezgodnjem poddržavljenju tako povečala, da bi zanjo ne mogel glasovati tudi najbolj navdušen privrženec poddržavljenja.

Pridemo torej zopet nazaj na vprašanje, kaj je prav za prav povod tem napadom in očitanjem? Kdor stvar bolje in bistreje pogleda, bode kmalu videl, da gre za vse kaj drugega. Od neke strani se hoče nekaj imeti, kar bi obračalo nase pozornost prebivalstva, po sili hočejo odkriti kako korupcijo, potrebna je jim avstrijska Panama ali vsaj skromna Panamina. (Jako dobro!)

Nedavno sem bil v družbi nekaterih poslancev, v kateri se je govorilo o panamski aferi in jeden gospodov poslancev je šaljivo opomnil, da bi morali interpelovati gospoda ministerskega predsednika, zakaj ne preskrbi pri nas kake panamske afere.

Gospoda moja! Gospodu ministerskemu predsedniku ni treba skrbeti za to, to skrb prevzeli so že drugi. (Prav dobro!)

Ker pa ta strupena rastlina pri nas neče divja rasti, skušajo jo umetno gojiti. Vse boljše zavode

so premotrili po vrsti, in pri premotrovanju so si izbrali južno železnico za napade. Dokazov tako ni treba. Ovadba kacic podrejenih nezadovoljnih organov, kateri še vedeti ne morejo, kar trdijo, ovadbe, katerih ni moč kontrolirati, so zadostovale po stari metodi. Semper aliquid haeret.

Torej tej metodi nasproti mora se postaviti vprašanje, ali gre z kakimi trajajočimi in popolnoma neutemeljenimi osebnimi napadi na upravo železniškega podjetja takega obsega in gospodarske važnosti, kakor je južna železnica, spodkopavati avtoriteto te uprave nasproti izvršujočim organom v trenutku, ko se misli na poddržavljenje in s tem tako slabiti disciplino tako potrebno za odgovorno službo. Vprašati moramo, ali gre, resno vznemirjati potujoče občinstvo in trgovce in spodkopavati zupanje vnanjega kapitala v jedno največjih avstrijskih podjetij? Naposled moramo vprašati, je-li patrijotično, slikati zgradbo kake železnice in njen obrat za tako pomanjkljiv, njene umetne objekte, njeno površno zgradbo naravnost za nevarno, kakor smo to slišali, njene stavbe pa celo za take, da se je vsak čas bati, da se poderó, če so proge teh železnic v vojaškem oziru toliko važne, kakor je baš južna železnica?

Na vsa ta vprašanja moramo odgovoriti odločno z ne, zatorej pa zmatram kot vesten poslanec po današnjem govoru gospoda poslanca Gessmanna, za svojo patrijotično dolžnost v tej visoki zbornici povzdigniti svoj glas, da se takim napadom in njih nagibom odločno uprem in takoj v kalu zadušim nevaren poskus gospodarske gonje, kakor se je tukaj poskusila. (Odobranje.)

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. marca.

(Poklon sv. očetu.) Iz Gorice se pošiljajo na deželo v čisto slovenske kraje vpisovalne pole za udanostne podpise sv. očetu Leonu XIII. z italijanskim (!!) naslovom. Zakaj bi ne imeli slovenskih naslovov!!

(Ogenj.) V Begunjah pri Raketu sta v ponedeljek, 13. t. m., zvečer pogoreli dve hiši (številka 44 in 46); dvema gospodarjema (številka 5 in 6) so pa pogorela gospodarska poslopja. Da se ogenj ni razširil še bolj, imamo zahvaliti zraven Boga in domačih ljudi, ki so pridno gasili, posebno obe gasilni družbi iz Cirknice in Dolenje Vasi. Veter je bil tako silen, da so ogorki leteli v četrto ure oddaljemo vas Selšček. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

(Sreča v nesreči.) S Črnega Vrha nad Idrijo se nam poroča: Pretečeni teden je vozil sin tukajšnjega jako čislane posestnika drva. Pot pelje memo globokega brezna. Bog zna, kako, tudi sam nesrečnež ni znal povedati, prevrne se mu voz ravno nad breznom in nesrečneža pahne v brezno nič manj kakor dvajset metrov globoko. Da se je v tem času nahajalo v breznu, posebno tukaj pri nas, še obilo snega, je umevno, in ravno to je ponesrečenemu rešilo življenje. Ko bi bil namreč v tako globočino pal na trdo zemljo, ali celo na kamenje, bil bi mahoma obležal mrtev. Tako je pa srečno ostal živ, da, celo nobenega uda si ni zlomil, le znotraj se je hudo pretresel, prestrašil in prehladil; vsaj se še zdaj ne vé, koliko časa je ležal v mrzli sneženi votlini. Po cesti memo gredoči cestar sliši klice na pomoč, oziraje se na okrog kmalu zapazi dobro mu znane konje stati nemirno ob cesti. Bližaje se, prve trenutke misli, da je nesrečnež pod vozom. Tik voza ga še-le novi klic na pomoč iz brezna prepriča, kje da je ponesrečen. Poklicani ljudje ga kmalu srečno potegnejo iz brezna, ter ga dajo hitra previditi s sv. zakramenti za umirajočega, vendar je upati, da bode okreval krepak mladenič. Druga sreča pri nesreči je bila, da se je voz naslonil na bližnjo smreko. Da bi bila padla nanj drva, voz in morebiti še konja, bi ga bili v pravem pomenu besede zmečkali. Imel je pri vsi nesreči, kakor se vidi, angelj varuh njegov precej opravila.

(Utopljenec pod radoljniškim slapom.) Dne 5. t. m. pod radoljniškim slapom dobljeni utopljenec bil je čez 70 let stari Šimon Kejžar iz Čušnjice št. 10 županije selške v škofjeloškem okraju, kateri je šel po opravih iz Javornika v Grabče pri Gorjah ter se na tem potu ponesrečil.

(Iz Radeč pri Zidanem Mostu) se nam poroča, da so tržani zamudili rok pogodbe, katero so imeli s posestniki brodu čez Savo in da so take zgubili pravico brezplačno se po brodu voziti. S

prošnjo sedaj niso nič opravili, po drugi poti se pa tudi bojé pravdati s „Potočnikovimi“, tako jim tedaj ne preostaje drugega, nego: „Plačuj, ali pa plavaj čez Savo, dokler se ne zgradi toliko potreben most.“ Pred kratkim se je v trgu ustanovilo „Bratno društvo“, katero pa našemu gospodu poročevalcu nič kaj ne dopade. — Papeževa škofvska petdesetletnica se je slovesno praznovala. Ves trg je bil krasno razsvetljen, samo stanovanja „razsvitljenih“ so ostala temna, kateri so se tudi drugi dan pri slovesni službi božji odlikovali s svojo nenavzočnostjo, dasi so bili od g. župnika izrečno povabljeni. Neka bude!

(S postojnske okolice) se nam poroča, da se je vled prizadevanja vrliga načelnika gasilnega društva postojnskega, ki je ob enem nadzornik vseh gasilnih društev na Notranjskem, g. Matije Petriča, ustanovila v Hrašah pri Postojni gasilna podružnica. Dne 5. t. m. je pred. g. župnik hrénoviški Al. Puc ob azistenci č. gg. Miha in Soukupa slovesno blagoslovil hraško brizgalnico. Mej vdeleženci smo videli občečislane okr. glavarja markiza Pozani-ja, postojnskega župana Vičiča in g. dežel. poslanca H. Kavčiča. S Postojne je došlo 38 ognjegascsev s svojim načelnikom Petričem, poslati vmeščenje prve podružnice. Po blagoslovu, ki se je vršil ob navzočnosti mnogoštevilnega ljudstva, so napravili izvrstno izvežbani postojnski ognjegasci gasilno vajo ter pokazali nenavadno urnost pri rabi raznega orodja. Treba je le gledati te krepke moze in mladeniče, kakó se znajo točno pripraviti vsak k svojemu delu in natančno izvajati ukaze poveljnikov. Slava jim! — Po dovršeni vaji je prevzela brizgalnico hraška podružnica, broječa 16 mož z načelnikom M. Zormanom. — Omeniti je treba, da je morala podružnica precej osmi dan po ustanovitvi — v ogenj. 12. t. m. je začelo goriti jutraj ob polu štirih v podnanski vasi Malo Ubelsko. Pogorela so trem gospodarjem vsa poslopja, poleg tega še četrtemu gospodarju hlev, natlačen s senom. Škodo računajo na 3500 gld. Hraška gasilna podružnica je bila silno naglo — imeli so izvrstne konje — na lieu mesta ter ogenj po kratkem naporu zadušila. Ako bi ne bila tako hitro došla pomoč, bi bila najbrže vsa vas — ker je pihala močna sapa — sedaj kup okajenih razvalin. Vsa čast podružnici, v prvi vrsti nje načelniku g. Zormanu in podžupanu g. Zore Kraigherju, katera imata poleg gosp. Mat. Petriča sploh glavno zaslugo, da se je toli potrebna gasilna podružnica v Hrašah ustanovila. H koncu dopisa si ne morem kaj, da ne bi izrekel srčne zahvale prečastiti duhovščini za blagoslov brizgalnice ter že zgoraj imenovanim odličnikom za blagovoljno udeležbo pri lepi svečanosti. Podružnica pa rasti in vrlo deluj ter dobodi kmalu novih tovarišev v prostrani okolici postojnski!

(Č. g. Jos. Doljaku.) slovečemu slovenskemu misijonarju S. J., umrla je dne 12. t. m. v Solkanu pri Gorici sestra Marija za plućnico, stara 77 let.

(Novice z Reke.) Dne 4. t. m. je bil pri guvernerju grofu Ludoviku Batthyani-ju diné (diner). Trajal je od 7. ure zvečer do 1. ure popoldne. Povabljeni so bili kapitani vojaških ladij, višje državne, vojaške in mestne oblasti. — Isti dan je nastal na ulici „Andrassy“ okoli 2. ure popoldne ogenj v nekem dimniku. Požarna bramba je bila takoj na mestu in zaprečila vsako nesrečo. — Ravno isti dan je bruhnila na ulici „Zichy“ kri iz nekega Stefana Tomića. Zdravnik je nemudoma prihitel, a rešiti ga le ni mogel. Pri nesrečnežu so našli 157 gld. 8 kr. in zlate uro. Bog nas varuj nagle in neprevidevne smrti! — Dne 7. t. m. je priplul v našo luko angleški parobrod „Bushmilles“. Prišel je z Japonskega ter pripeljal 1589 ton riža. Dne 15. jan. je odrinil iz „Moji-ja“ in potreboval do Reke 51 dnj. — Isti dan je prišel v naše pristanišče parobrod „Adria“. Pripeljal je vino in drugo blago. Ravno isti dan je došel k nam laški parobrod „Penceta“. Prišel je od Bari-ja in Barlette ter pripeljal vino. Laškega vina je silno mnogo v naši luki, dasi ni nikjer priljubljeno. Čemu nam ga vsiljujejo? Dne 8. t. m. je priplul angleški parobrod „Petriana“. Priplul je iz Filadelfije ter pripeljal 1180 ton petroleja, da se tukaj očisti. Na potu je zbolel jeden mož, umrl je pa v našem zalivu. Bog mu daj večni mir in pokoj! — Isti dan je bila 10. obletnica pokojne Elizabete, hčere nadvojvode Josipa. Ob 10. uri je bila slovesna črna sv. maša za ranjko v orfanotrofiju. Pri sv. maši so bili: nadvojvoda Josio in nadvojvodinja Klotilda, nadvojvodinja hčeri: Marija



Dorotheja, Elizabeta Klotilda, dalje grofinja Sataray in Batthyany. Visoka družina nadvojvode Josipa je zelo pobožna. Vsakemu kristjani lahko služi vzor krščanskega življenja. — Ob 4<sup>1/2</sup> uri popoldne istega dne je priplula k nam angleška vojna ladija „Scout“. Kapitan jej je Field. Ima 145 ljudi. Prišla je od otoka „Candia“. Vožnja do nas je trajala 3 dni. — Dne 10. t. m. se je ob 10. uri popoldne odpeljal v Pešto naš poslanec grof Teodor Batthyany v drž. zbor. Ob 7. uri 57 min. se je pa vrnil iz Pešte guverner grof Ludovik Batthyany. — Dne 10. t. m. je šla zopet na Trsat naša vojaška „banda“. Ob 2. uri popoldne je začela igrati na trgu poleg samostanske cerkve. Igrala je cel popoldne. To se nam zdi še mnogo več, kakor pogansko. Na pepelnico je tam svirala ves popoldan in zdaj zopet. V tem se kaže očitno zaničevanje resnega postnega časa. Komur ni bilo zadosti predpustnega veselja, naj si ga privoščijo po velikonočnih praznikih, sveti postni čas naj nam bode čas molitve, zatajevanja in pokore, saj smo tega zelo potrebni. Vemo, da je glavni vzrok tega počenjanja potenceirani indiferentizem in piramidalna nevednost, vendar tako daleč se ne bi smeli zgubljati. Ali morejo o nas, katoličanih, dobro misliti drugoverci, ako mi tako ostentativno skrunimo čas, katerega je naš Zveličar posvetil si svojim štiridesetdanskim postom v puščavi? Kako moremo pričakovati blagoslova božjega pri svojih delih, ko tako silno žalimo Boga? Pomislimo vendar, da nas bočejo madjarski, laški in madjaronski nasprotniki uničiti, a mi smo oslabei, jedino pomoč imamo pričakovati od Boga. Ali nam pa bode On pomagal, ko ga mi žalimo, oskrunjujemo njegov postni čas? Naj bi vendar nekoliko premislili to oni trsatski gostilničarji, ki so najeli „bando“. Na pepelnico se je javno po trga plesalo, in to se je zgodilo tudi v nedeljo. Ne šalimo se z Bogom. Dobrega ne smemo in ne moremo pričakovati, dokler nas ne bode prešinjal duh naših slavnih očetov, kateri so bili stoletja „antemurale christianitatis“.

(C. kr. poštno-hranilnični urad) na Dunaju razposlal je okrožnico z računom za mesec februarij. V tej dobi je 7222 vložnikov v varčevalnem, 182 v čekovnem, 101 pa v nakazničnem oddelku vložilo v promet varčevalnem 153.218krat skupaj za 2.518.941 gld. 64 kr., a v čekovnem 624.631krat za 88.839.656 gld. 71 kr., v obeh torej 777.849krat za 91.358.598 gld. 35 kr.; od tega pride na Stajersko 37.855krat za 3.552.838 gld., Koroško 11.276krat za 997.903 gld., Kranjsko 8905krat za 783.062 gld., Primorje 13.299krat za 1.506.945 gld., Dalmacijo 3952krat za 373.011 gld. Vrnili so pa v obeh prometih skupaj 198.857krat znesek za 91.552.229 gld.; od tega na Stajerskem 6230krat za 1.541.239 gld., na Koroškem 1496krat za 236.825 gld., na Kranjskem 1383krat za 294.882 gld., v Primorju 3753krat za 1.214.998 gld., v Dalmaciji 409krat za 60.220 gld. Odkar hranilnica posluje, to je, od dne 12. januarja 1883 do konca minolega meseca, se je 52.786.476krat vložilo za 6.167.431.356 gld. 34 kr., izvzelo pa 14.902.187krat za 6.095.397.174 gld. 13 kr., tako je v blagajnici preostalo čistih 72.034.182 gld. 21 kr. V prometu nahaja se 9914 rentovnih knjižic, ki so vredne 14.183.980 gld., potem 933.545 vložnih in 21.800 čekovnih knjižic. Med povračili je 20.160.965 gld., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Število vložnikov je naraslo za 7222 oseb v oddelku varčevalnem, za 182 v čekovnem, 101 v nakazničnem. Prometa bilo je v računskem mesecu za 182.910.827 gld. 75 kr. Izmed slovenskih knjižic je izgubil svojo neki vložnik v

Rádaneh pri Ljutomeru, velja 1 gld.; če se stara knjižica ni našla do dne 2. t. m., dobil je vložnik pravico do nove. Novo pošto z nabiralnico dobila sta kraja: Ukve na Koroškem in Zreče pri Konjicah. Kakor se nam naznanja, to je občinski urad že svojedobno opozoril merodajne osebe v Gradcu, naj bi zraven „nemškega“ imena „Ratschach“ dobil poštni pečat tudi napis „Zreče“, ali gospodje v Gradcu so šli „nepripransko“ pot in pečatu dali ime: „Ober-Ratschach bei Gonobitz“, s tem so pa prouzročili novo pisarijo in ob enem nepotrebno potratu časa. V neuradnem delu okrožnica objavlja črtice o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Švedskem, Nizozemskem.

## Telegrami.

**Teritet, 14. marca.** Cesar je ob 9 uri 15 minut, ko se je v hotelu presrečno poslovil od cesarice, odpotoval. Na kolodvoru ga je prebivalstvo jako spoštljivo pozdravljalo. Cesarica še ostane v Teritetu.

**Washington, 14. marca.** Tajnik državne zaklada Carlisle je izdal nove naredbe zastran priseljencev iz Evrope.

## Popolnoma svilene tiskane foularde

od 85 kr. do gld. 3.65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gld. 11.65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švice.

**Tovarna za svileno blago G. Henneberg**  
(13 2) (c. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-3)

## Vremensko sporočilo.

| Dan         | Čas        | Stanje         | Veter                 | Vreme   | Mokrine na 24 ur v mm |
|-------------|------------|----------------|-----------------------|---------|-----------------------|
|             | opazovanja | barometra v mm | termometra po Celziju |         |                       |
| 7. u. jut.  | 738.3      | 8.2            | sl. jzpad             | oblačno |                       |
| 14. u. pop. | 737.2      | 12.2           | zm. jzpad             |         | 0.00                  |
| 9. u. več.  | 738.2      | 9.4            |                       |         |                       |

Srednja temperatura 9.9°, za 6.9° nad normalom

## Tujci.

13. marca.

Pri **Maliču:** Rosenthal, Schwarz, Herzel, Reich, Fischer, Schönberger, trgovci; Gruber, Singer in Almer, potovalci, z Dunaja. — Stebek, trgovec, iz Brna. — Maurer, trgovec, in Schwarz iz Gradca. — Bartoš, Jančak, Rozatzin, potovalci, iz Prage. — Rozman, potovalec, iz Novega Mesta. — Knespler Jurij in Neža iz Šalke vasi. Pri **Stonu:** Graf, Baroch, Lubel, potovalci; Habiger, Breuer, Reiner, Koos, Hanseli, trgovci, z Dunaja. — Wild, podpolkovnik, in Somek, poročnik, iz Gradca. — Lorenz, stavbeni podjetnik, iz Kočevja. — Beniger iz Kamnika. — Jarotti, posestnica, iz Pirana. — Lončarič iz Sece. — Heltai, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Kuralt, tajnik, iz Zagreba. Pri **Južnem kolodvoru:** Steiner, potovalec, iz Trsta. — Antič, zidarSKI mojster, iz Selca-s. — Neurihera s soprogo iz Voloske.

Pri **zlatem drž. jabolku.**

**J. Pserhofer**

Zum goldenen Reichsapfel.

Lekarnar,

44 12-4

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

## Kri čistilne kroglice,

poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo proti zaprtju. Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoje kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoje 2 gld. 30 kr., 3 zavoje 3 gld. 35 kr., 4 zavoje 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izreono **Pserhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

**Balm za ozebljine J. Pserhoferja**, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maža za protin** 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr. — **Balm za guše**, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapljice)**, proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 steklenica 22 kr. — **Angleški čudezni balm**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd., 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr. — **Tannochin-pomada**, J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Univerzalni obliž**, prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinau itd., 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljavo 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol**, A. W. Bullrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 zavitek 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

**Pošiljatve po pošti** izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljativah s povzetjem.

## Dunajska borza.

Dne 15. marca.

|                                       |                |
|---------------------------------------|----------------|
| Papirna renta 5%, 16% davka           | 98 gld. 90 kr. |
| Srebrna renta 5%, 16% davka           | 98 . 80 .      |
| Zlata renta 4%, davka prosta          | 117 . 10 .     |
| Papirna renta 5%, davka prosta        | 96 . 85 .      |
| Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. | 987 . — .      |
| Kreditne akcije, 160 gld.             | 348 . 50 .     |
| London, 10 funtov stl.                | 121 . 15 .     |
| Napoleonor (20 fr.)                   | 9 . 63 1/2 .   |
| Cesarski cekini                       | 3 . 72 .       |
| Nemških mark 100                      | 59 . 27 1/2 .  |

Dne 14. marca.

|                                                |                 |
|------------------------------------------------|-----------------|
| Ogerska zlata renta 4%                         | 115 gld. 95 kr. |
| Ogerska kronina renta 5%, 200 kron             | 95 . 55 .       |
| 4% državne srečke l. 1864., 250 gld.           | 147 . 75 .      |
| 5% državne srečke l. 1860., 100 gld.           | 168 . — .       |
| Državne srečke l. 1864., 100 gld.              | 197 . 25 .      |
| Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% | 98 . 50 .       |
| Zastavna pisma                                 | 100 . 70 .      |
| Kreditne srečke, 100 gld.                      | 198 . 50 .      |
| St. Genois srečke, 40 gld.                     | 67 . — .        |

|                                                      |                |
|------------------------------------------------------|----------------|
| 4% srečke dunajske parobrodne družbe                 | 140 gld. — kr. |
| Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.                | 18 . 50 .      |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                            | 25 . 25 .      |
| Salmove srečke, 40 gld.                              | 69 . — .       |
| Windischgraezove srečke, 20 gld.                     | 76 . — .       |
| Ljubljanske srečke                                   | 22 . — .       |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.              | 157 . 25 .     |
| Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2953 | — . — .        |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.                 | — . — .        |
| Papirni rubelj                                       | 1 . 27 1/2 .   |

## List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odličnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljavo vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego

kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

in založenih glavnice.